

بررسی بارزدایی تطبیقی در سیستم‌های قدرت با استفاده از شبکه‌های عصبی

رحمت‌ا.. هوشمند^(۱) - مجید معظمی^(۲)

(۱) دانشیار گروه برق - دانشکده برق - دانشگاه اصفهان

(۲) کارشناسی ارشد گروه برق - دانشکده برق - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

تاریخ پذیرش: پاییز ۱۳۸۸

تاریخ دریافت: پاییز ۱۳۸۷

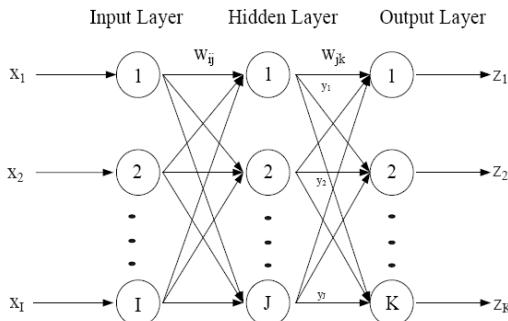
خلاصه: یکی از اصول اساسی در سیستم‌های قدرت پایداری ولتاژ و فرکانس می‌باشد. بارزدایی یکی از آخرین اقدامات کنترلی جهت حفظ پایداری سیستم قدرت می‌باشد. از آنجایی که روش‌های بارزدایی سنتی تا حدی زمانبند و غیردقیق هستند، در این مقاله یک روش بارزدایی تطبیقی سریع و بهینه به کمک شبکه‌های عصبی برای حل مشکل مزبور ارائه شده است. کل توان تولیدی و نرخ کاهش فرکانس به عنوان ورودیهای شبکه عصبی انتخاب شده‌اند. این روش بر روی سیستم قدرت نیواینگلند تست شده است. نتایج شبیه‌سازی بیانگر قدرت این روش بارزدایی برای حل مشکلات موجود در روش‌های بارزدایی سنتی می‌باشد.

کلمات کلیدی: پایداری سیستم قدرت، بارزدایی تطبیقی، شبکه‌های عصبی مصنوعی

الگوریتم PSO اشاره کرد. در بین روش‌های هوشمند فوق روش شبکه‌های عصبی مصنوعی تطبیقی، از مثمر ثمرترین روشها هستند که در سالهای اخیر توجه بیشتری به آن می‌شود. سرعت فوق العاده بالای شبکه‌های عصبی حتی امکان بارزدایی بهینه در زمانهای گذرا را هم فراهم آورده است [۱]. در حالی که روش‌های سنتی و حتی روش‌هایی مثل منطق فازی و الگوریتم زنتیک مربوط به عملکرد بارزدایی در حالت دائمی هستند. در سیستم‌های قدرت واقعی شبکه‌های عصبی قادرند به صورت زمان واقعی آموزش خود را با شرایط جدید تطبیق دهند. اما سایر روش‌های هوشمند ذکر شده عموماً به صورت خارج از خط طراحی می‌شوند. در سالهای اخیر از شبکه‌های عصبی در طراحی کنترلرهای سیستم قدرت [۲]، پیش‌بینی بار [۳] و حفاظت در مقابل خطاها موجود [۴] استفاده شده است. در مرجع [۱] به طراحی یک روش بارزدایی تطبیقی با استفاده از شبکه‌های عصبی پرداخته شده است. در این مرجع کل توان تولیدی، کل بار مصرفی و نرخ کاهش فرکانس به عنوان ورودی شبکه عصبی و کل مقدار بارزدایی به عنوان خروجی شبکه عصبی در نظر گرفته شده است. در مرجع [۵] به بررسی یک روش بارزدایی تطبیقی به کمک شبکه عصبی در یک سیستم قدرت پرداخته شده است. در این مرجع معیارهای مطلوب جهت طراحی برنامه بارزدایی مینیمم کردن مقدار بارزدایی با توجه به حفظ رنج فرکانس

۱ - مقدمه

پایداری ولتاژ و فرکانس یکی از اصول اساسی در سیستم‌های قدرت می‌باشد. سیستم‌های کنترل موجود در شبکه وظیفه دارند که ولتاژ شبکه و فرکانس را در مقدار نامی آن تنظیم و تثبیت کنند. خطاهای متفاوت، رشد بار، کمبود تولید و عوامل دیگر از تهدید کننده‌های جدی امنیت سیستم و بر هم‌زننده پایداری ولتاژ و فرکانس می‌باشند. بارزدایی یکی از آخرین اقدامات کنترلی جهت حفظ پایداری سیستم قدرت می‌باشد. روش‌های سنتی بارزدایی در سیستم‌های قدرت بر مبنای عملکرد رله‌های کاهش فرکانس برای بارزدایی فرکانسی و رله‌های کاهش ولتاژ برای بارزدایی ولتاژی استوار می‌باشد. این روشها معمولاً زمانبند و تا حدی غیردقیق هستند. بهترین الگوی بارزدایی در سیستم‌های قدرت بارزدایی است که به منظور حفظ پایداری گذرای سیستم قدرت، کمترین بار ممکنه را در کوتاه‌ترین زمان ممکن از شبکه جدا کند. با توجه به اینکه سیستم‌های قدیمی پتانسیل‌های موجود را ندارند عموماً فرآیند بارزدایی زمانبند بوده و ممکن است بارهای اضافی را علاوه بر مقدار ضرورت برای حفظ پایداری گذرا از شبکه جدا کند. از مهمترین روش‌های هوشمندی که می‌توان از آنها جهت بهینه‌سازی زمانی و بهترین و کمترین بارزدایی کمک گرفت می‌توان به سیستم‌های خبره، شبکه‌های عصبی مصنوعی (ANN)، منطق فازی، الگوریتم زنتیک و

شکل (۱): ساختار کلی شبکه عصبی با انتشار پسرو

Fig. (1): The general structure of a backward neural network

که $\Delta\omega_{ij}$ تغییر لازم برای فاکتور وزنی در هر گره، α فاکتور ممتنوم و F_n یکتابع برای به روز کردن وزنها می‌باشد. در روش فوق اطلاعات از لایه ورودی به سمت لایه‌های مخفی منتشر می‌شود تا به لایه خروجی می‌رسد. سپس سیگنالهای خطأ در لایه خروجی به سمت لایه‌های مخفی و لایه‌های ورودی انتشار می‌یابد. یکی از پرکاربردترین توابع خطأ، مجموع محدود سیگنالهای خطأ است که توسط معادله زیر بیان می‌شود:

$$E = \frac{1}{2} \sum_{k=1}^K \sum_j (t_{kj} - z_{kj})^2 \quad (2)$$

که t_{kj} مقدار خروجی مطلوب و z_{kj} مقدار خروجی واقعی می‌باشد. تابع F_n در رابطه (۱) توسط معادلات زیر مشخص می‌شوند.

$$F_0 = -g_0 \quad (3)$$

$$F_n = -[J^T J + \mu I]^{-1} J^T e \quad (4)$$

J ماتریس ژاکوبین است که شامل مشتقهای مرتبه اول خطاهای شبکه بر حسب وزنها و e یک بردار از خطاهای شبکه می‌باشد. پارامتر μ در هر تکرار فرآیند آموزش، به روز می‌شود. به عبارت دیگر، اصلاح پارامتر μ جهت تکرار فرآیند آموزش شبکه عصبی می‌باشد.

۲- فرمولبندی روش مورد استفاده

در هر سیستم قدرت اینترسی کل موجود در سیستم نقش بسیار اساسی در میزان کاهش فرکانس سیستم دارد. هرچه این مقدار بیشتر باشد افت فرکانسی سیستم و نرخ کاهش فرکانس کمتر خواهد بود. قبل از رخدان هرگونه اغتشاش در سیستم قدرت، سیستم متعادل است. این بدان معنی است که توان تولیدی کل سیستم ($P_{\text{Generation}}$) با توان مصرفی کل سیستم (P_{Load}) با احتساب تلفات برابر است و فرکانس در مقدار نامی خود می‌باشد. وقوع هرگونه اغتشاش در سیستم قدرت با دامنه Δp باعث کاهش ظرفیت تولید شبکه به همان اندازه می‌شود. این امر عامل بوجود آوردن افت فرکانس در سیستم قدرت می‌باشد. تفسیر فیزیکی این پدیده اینگونه است که کمبود توان باعث می‌شود که گشتاور ژنراتور ($T_{\text{Generation}}$) کمتر از گشتاور بار (T_{Load}) باشد یعنی:

$$\Delta T = T_{\text{Generation}} - T_{\text{Load}} < 0 \quad (5)$$

حال ماندگار و جلوگیری از کاهش طولانی مدت فرکانس بیان شده است. در مرجع [۶] از شبکه عصبی برای پیش‌بینی عملکرد سیستم باززدایی کاهش فرکانس استفاده شده است. این مرجع به بررسی مشکلات باززدایی در سیستم‌های قدرت تکه‌تکه پرداخته است. در مرجع [۶] توان واقعی واحدها، توان قابل دسترسی واحدها و مقدار کاهش توان ناشی از خروج واحد نیروگاهی به عنوان ورودی‌های شبکه عصبی در نظر گرفته شده‌اند. در این مرجع نشان داده شده است که استفاده از شبکه عصبی در مقابل روش‌های باززدایی سنتی حداقل ۱۰۰ برابر سریعتر بوده است. در مرجع [۷] از شبکه عصبی به عنوان یک روش سریع و دقیق جهت پیش‌بینی پاسخ دینامیکی سیستم قدرت در خلال فرآیند باززدایی توسط رله کاهش فرکانس استفاده شده است. در این مرجع علاوه بر شبکه عصبی از ابزارهای دیگری مانند روش‌های تصمیم‌گیری درختی و روش‌های رگرسیون درختی نیز که قابلیت کاهش زمان محاسبات را دارند یاد شده است. در این مرجع متغیرهای واقعی قابل دسترسی توسط سیستم SCADA به عنوان متغیرهای ورودی شبکه عصبی استفاده شده است. این متغیرها توان اکتیو واقعی تولید شده در سیستم قدرت، توان اکتیو قابل دسترسی (ظرفیت رزرو قابل اعتماد)، مقدار بار اکتیوی که باید از سیستم جدا شود، می‌باشند. در مرجع [۸] یک روش باززدایی فرکانسی ترکیبی به کمک روش مونت کارلو و شبکه‌های عصبی ارائه شده است. در این مقاله با ایجاد یک پایگاه داده قوی جهت آموزش شبکه عصبی به طراحی یک سیستم باززدایی قدرتمند و سریع پرداخته شده است. در این مقاله کل توان تولیدی شبکه، کل بار موجود در سیستم قدرت، مقدار ظرفیت رزرو چرخشی موجود و نرخ کاهش فرکانس به عنوان ورودی‌های شبکه عصبی و کل مقدار باززدایی لازم جهت حفظ پایداری سیستم قدرت به عنوان خروجی شبکه عصبی در نظر گرفته شده است. جهت آزمایش نحوه عملکرد این روش باززدایی از سیستم قدرت نیواینگلند استفاده شده است. نتایج حاصل بیانگر توانایی این سیستم باززدایی در انجام یک باززدایی سریع و بهینه می‌باشد.

۲- الگوریتم لونبرگ - مارکوارت با انتشار پسرو

الگوریتم آموزش شبکه عصبی بر مبنای انتشار پسرو دارای یک ساختار سه لایه شامل لایه‌های ورودی، مخفی و خروجی می‌باشد که در شکل (۱) نشان داده شده است [۱۸].

در شبکه عصبی با انتشار پسرو از یک تابع انتشار غیرخطی برای آموزش شبکه عصبی با هدف تغییر وزنهای بین لایه‌ها جهت مینیمم کردن خطای خروجی استفاده می‌شود.

تغییرات ایجاد شده در وزنهای لایه‌ها به صورت زیر است:

$$\Delta\omega_{i,j,n} = F_n + \alpha\Delta\omega_{i,j,n-1} \quad (1)$$

محاسبه می‌شود [۱۴]:

$$(13) \quad (کل تولید باقیمانده / کل تولید از دست رفته) = L$$

f_0 مقدار فرکانس نامی سیستم قدرت است که در تحقیق ما ۶۰ Hz می‌باشد f حداقل فرکانس مجاز حالت ماندگار در سیستم است. در این مقاله این مقدار ۵۹.۸ Hz می‌باشد. ضمناً مینیمم فرکانس گذرای مجاز برای سیستم ۵۷ Hz می‌باشد. این مقدار افت فرکانس فقط در لحظه بروز اختشاش رخ می‌دهد. d فاکتور کاهش بار است. انتخاب d وابسته به نوع اختشاش و دامنه آن می‌باشد. مقدار d را می‌توان از عدد ۰ تا عدد ۶ انتخاب کرد. فلوچارت روش بارزدایی مزبور مطابق شکل (۲) می‌باشد.

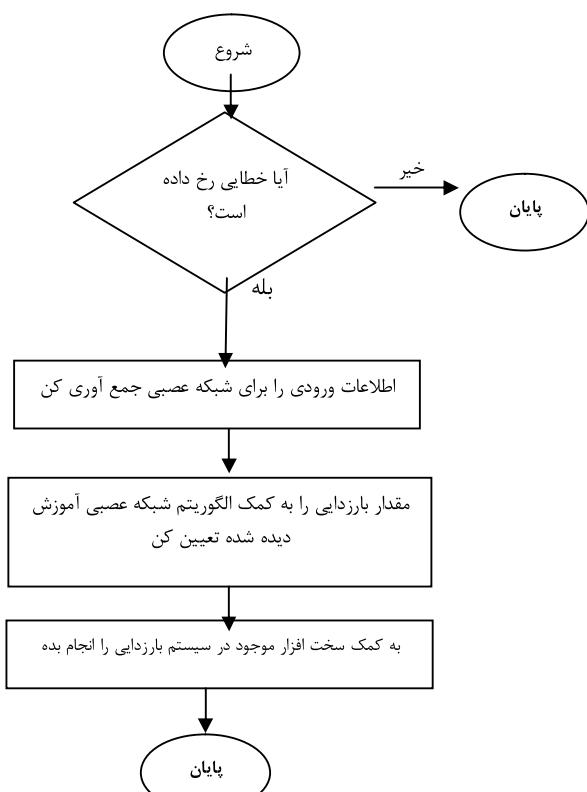

Fig. (2): The proposed load eliminating fluchart

۴- ساختار سیستم قدرت تحت مطالعه

برای آزمایش چگونگی عملکرد الگوریتم بارزدایی توصیف شده در فوق، آن را بر روی سیستم استاندارد 39 باسه نیواینگلند [۱۷]-[۱۵]، اجرا کرده‌ایم. این سیستم قدرت دارای ۳۹ بس و ۱۰ ژنراتور می‌باشد و در شرایط نامی توان اکتیو آن ۱۶۵۰/۵ MW و توان راکتیو آن ۱۴۰۹/۵ MVAR می‌باشد. حداقل ظرفیت تولید توان اکتیو سیستم ۷۰۱۹ و حداقل ظرفیت تولید توان راکتیو آن ۲۱۲ MVAR است. در این سیستم توان مبنا ۱۰۰ MVA می‌باشد. دیاگرام تکخطی سیستم نیواینگلند در شکل (۳) نشان داده شده است.

$\Delta T < 0$ باعث ایجاد شتاب منفی در سرعت ω می‌شود. اگر در سیستم N ماشین وجود داشته باشد، معادله نوسان $\dot{\omega}$ می‌باشد. این ژنراتور به صورت زیر است [۱۰، ۹]:

$$(6) \quad \frac{2H_i}{f_n} \cdot \frac{df_i}{dt} = P_{mi} - P_{ei} = \Delta p_i$$

که P_{mi} توان مکانیکی توربین بر حسب پریونیت، P_{ei} توان الکتریکی بر حسب پریونیت، Δp_i مقدار نامتعادلی تولید بر حسب پریونیت، H_i ثابت اینرسی ماشین بر حسب ثانیه، f_i فرکانس ماشین بر حسب هرتز و f_n مقدار فرکانس نامی سیستم می‌باشد. با جمع کردن N معادله نوسان، کل عدم تعادل تولید به دست می‌آید.

$$(7) \quad \Delta p = \sum_{i=1}^N \Delta p_i = \frac{2 \sum_{i=1}^N H_i}{f_n} \cdot \frac{df_c}{dt} = \xi \frac{df_c}{dt}$$

که در آن:

$$(8) \quad f_c = \sum_{i=1}^N H_i f_i / \sum_{i=1}^N H_i$$

فرکانس مرکز اینرسی معادل و

$$(9) \quad \xi = \frac{2}{f_n} \sum_{i=1}^N H_i$$

مقداری ثابت است. توجه داشته باشید که اگر همه ماشینها دارای فرکانس‌های مشابه باشند آنگاه $f_c = f_n$ خواهد بود. ذکر این نکته ضروری است که معادلات (۶) و (۷) فقط به طور لحظه‌ای بعد از وقوع اختشاشات بزرگ و ناگهانی وجود دارد.

فرکانس سیستم ناشی از بروز اختشاش در سیستم قدرت از رابطه زیر به دست می‌آید [۱۱]:

$$(10) \quad \Delta f^{PU} = -R_{eq} \cdot \Delta p$$

که Δf^{PU} مقدار کاهش فرکانس بر حسب پریونیت، Δp مقدار دامنه اختشاش بر حسب پریونیت (کل مقدار پریونیتی توان اکتیو از دست رفته) و R_{eq} ضریب رگولاسیون معادل گلورنرهای سیستم قدرت می‌باشد. در یک سیستم مولتی ماشین R_{eq} از رابطه زیر حاصل می‌شود [۱۱]:

$$(11) \quad \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_n}$$

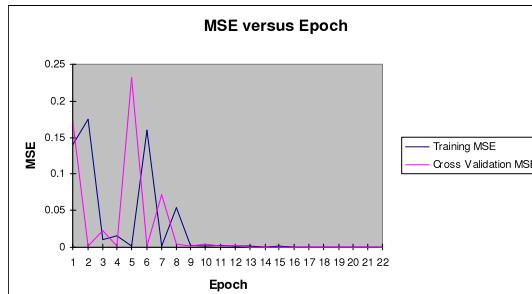
الف- تعیین مقدار کل بارزدایی مورد نیاز در سیستم قدرت برای به دست آوردن مقدار کل بارزدایی در سیستم قدرت از رابطه مشهور زیر استفاده می‌شود [۱۲، ۱۳]:

$$(12) \quad LD = \frac{\frac{L}{1+L} - d(1 - \frac{f}{f_0})}{1 - d(1 - \frac{f}{f_0})}$$

که LD میزان کل بارزدایی لازم در سیستم قدرت و L میزان اضافه بار پریونیتی به وجود آمده در سیستم ناشی از اختشاش بوده و اینگونه

Table (1): The specifications of the neuro network used
جدول (۱): مشخصات شبکه عصبی مورد استفاده

تعداد نرونهاي ورودی	2
تعداد نرونهاي خروجي	1
تعداد لایه های پنهان	2
تعداد نرونهاي لایه پنهان اول	4
تعداد نرونهاي لایه پنهان دوم	2
مدل شبکه عصبی مورد استفاده	پیشرو توسعه یافته
الگوریتم آموزش شبکه	لونبرگ - مارکوارت با پس انتشار خطای
تابع تبدیل نرونهاي لایه های میانی	تائزانت هیپربولیک
تابع تبدیل نرونهاي لایه خروجي	تائزانت هیپربولیک
درصد اطلاعات مورد استفاده	- (%) 20 - (%) 70 - (%) 10 C.V.
تعداد تکرارها (Epoch)	10000
آستانه خطای	0.001
روش به روز کردن خطای	batch

شکل (۴): تغییرات مجدد میانگین خطای بر حسب تعداد تکرارها در خلال فرآیند آموزش

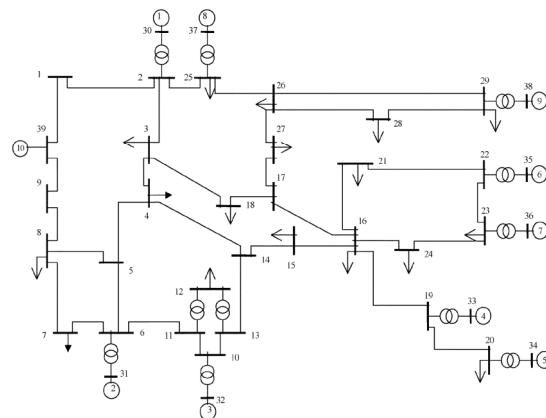
Fig. (4): The variations of mean square errors as a function of iterations during training process

Table (2): The minimum and maximum of neural system training errors

جدول (۲): مینیمم و مکریمم خطای آموزش شبکه عصبی

Best Networks	Training	Cross Validation
Epoch #	21	22
Minimum MSE	0.000361402	8.7817E-05
Final MSE	0.000529402	8.7817E-05

ریشه مجدد میانگین خطای (RMSE) از معیارهای مهم در سنجش نحوه آموزش شبکه عصبی می باشد. هر چه این مقدار کمتر و به صفر نزدیکتر باشد شبکه آموزش بهتری داشته است. یکی دیگر از فاکتورهای موثر در مورد آموزش شبکه عصبی مقدار ضریب خطای همبستگی بین خروجی شبکه عصبی در شرایط تست شبکه عصبی می باشد که آن را با r^2 نشان می دهیم. r^2 عددی بین -1 و +1 است. هر چه مجدد این مقدار به عدد 1 نزدیکتر باشد، شبکه عصبی بهتر

شکل (۳): دیاگرام تک خطی سیستم نیو انگلند
Fig. (3): Single-line diagram of New England system

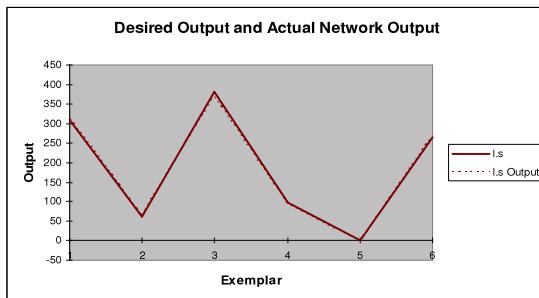
۵- نتایج شبیه سازی

شبکه عصبی مورد استفاده در این مقاله دارای 2 ورودی و 1 خروجی می باشد. ورودی های شبکه عصبی مقدار کل توان راکتیو تولیدی سیستم قدرت Pg و نرخ تغییرات فرکانس می باشد. خروجی شبکه عصبی کل مقدار بارزدایی در سیستم قادر تحت بررسی می باشد. در این حالت، سناریوهای خروج واحدها در شرایط مختلف در حالت خارج از خط بررسی و شبیه سازی شده و اطلاعات لازم برای آموزش شبکه عصبی فراهم آمده است. پایگاه داده ها برای آموزش شبکه عصبی دارای 31 دسته اطلاعات می باشد. میزان کل بارزدایی بر اساس رابطه سنتی و با انتخاب بهترین d جهت مینیمم کردن مقدار بارزدایی و به شرط آنکه فرکانس حالت ماندگار بعد از بارزدایی در رنج مجاز (بین 60 تا 60 هرتز) واقع شود، به دست آمده است. شبکه عصبی مورد استفاده در اضافه باز 10% آموزش داده شده است. در حالت اضافه باز 10% آمدازه توان راکتیو شبکه 6725/8 مگاوات و مقدار توان راکتیو سیستم 1550/4 مگاوات می باشد. در همه حالتهای شبیه سازی و در روال ساختن پایگاه داده لازم به دلیل مشکلات احتمالی ناشی از قیود تولید واحدها و قیود انتقال خطوط، ۹۰٪ کل ظرفیت رزرو شبکه در محاسبات متنظر شده است.

برای شبیه سازی های خارج از خط جهت ایجاد پایگاه لازم برای آموزش شبکه عصبی، از نرم افزار MATLAB و برای آموزش شبکه عصبی از نرم افزار Neuro Solution استفاده شده است.

الف- مشخصات شبکه عصبی مورد استفاده

مشخصات بهترین شبکه عصبی به دست آمده در جدول (۱) آورده شده است. در شکل (۴) منحنی تابع معیار شبکه عصبی که مجدد میانگین خطای (MSE) را بر حسب تعداد تکرارها در خلال فرآیند آموزش نشان می دهد، دیده می شود. در جدول (۲) حداقل و حداکثر خطای مذکور مشاهده می شود.

شکل (۷): خروجی تولید شده به وسیله شبکه عصبی و خروجی واقعی
Fig. (7): The output produced by neural network and the actual output

Table (3): The criteria related to the method of neural network training

جدول (۳): معیارهای مربوط به نحوه آموزش شبکه عصبی

Performance	I.s
MSE	34.82418368
NMSE	0.001764717
MAE	4.302891371
Min Abs Error	0.702059765
Max Abs Error	12.58570199
r	0.999253872

ج- تست شبکه عصبی در مقابل ورودیهای دلخواه

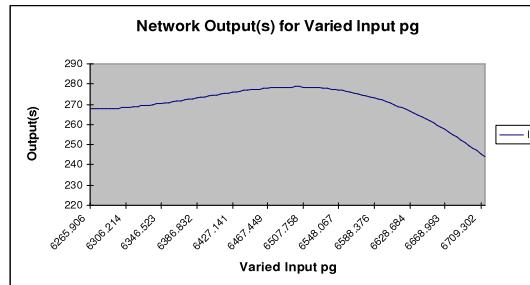
در این قسمت، شبکه عصبی آموزش داده شده را برای سیستم نیواینگلند در اضافه باز ۱۰٪ مورد آزمایش قرار داده ایم. بدین منظور ۷ حالت خروج واحدها مورد آزمایش واقع شده است که هیچ کدام از آنها در پایگاه داده مورد استفاده برای آموزش شبکه عصبی وجود نداشته اند. نتایج این آزمایش در جدول های (۵) و (۶) دیده می شود. انتخاب این ستاریوهای خروج به گونه ای است که هم خروج های سبک و هم خروج های سنگین و نیمه سنگین تست شده اند. مقدار رزرو مورد استفاده در این حالت بارگذاری سیستم قدرت، ۱۷۹/۷۳ مگاوات می باشد. مشاهده می شود که نتایج تولید شده توسط شبکه عصبی برای موارد ذکر شده در جدول به گونه ای است که فرکانس سیستم قدرت تحت مطالعه در گستره مجاز قرار دارد. تنها مورد خطابی که در این زمینه دیده می شود، در مورد خروج ۹۰٪ واحد ۶ام است. در این حالت بعد از بارزدایی، فرکانس به ۵۹/۷۹۴ هرتز می رسد که مقدار خطأ در این حالت نیز بسیار ناچیز است. در ۵ مورد از ۷ مورد تست شده مقدار بارزدایی کاهش پیدا کرده است که نشان دهنده عملکرد مثبت شبکه عصبی بوده است. بیشترین کاهش در مقدار بارزدایی، ۱۸/۷۳ مگاوات می باشد که در حالت خروج ۹۰٪ واحد ۹ (که از واحد های بزرگ شبکه است) ایجاد شده است. این ستاریو، از موارد خروج سنگین سیستم نیواینگلند در اضافه باز ۱۰٪ است و مقدار توان خارج شده از شبکه در این حالت ۸۲۱/۷ مگاوات بوده است.

در ۲ حالت از موارد تست شده مقدار بارزدایی افزایش داشته است که بیشترین مقدار افزایش ۳.۴ مگاوات بوده و مربوط به خروج ۶۵٪ واحد

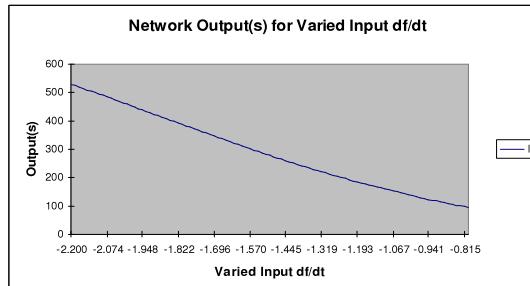
آموزش دیده است و مفهوم آن این است که همبستگی داده های مورد استفاده به هم دیگر خوب می باشد.

در شکل های (۵) و (۶) به ترتیب نحوه تغییرات بارزدایی نسبت به تغییرات کل تولید و نرخ تغییرات فرکانس نشان داده شده است. مقادیر نشان داده شده در تمامی این منحنی ها با توجه به اطلاعات پایگاه داده مورد استفاده برای آموزش شبکه عصبی و نحوه آموزش آن، توسط نرم افزار Neuro Solution تولید شده اند.

در شکل (۶)، دیده می شود که میزان بارزدایی، کاملاً وابسته به مقدار نرخ کاهش فرکانس می باشد. واضح است که هرچه میزان خروج واحدها سنتگین تر باشد، مقدار نرخ کاهش فرکانس بیشتر و میزان بارزدایی افزایش می باید.

شکل (۵): نحوه تغییرات بارزدایی بر حسب تغییرات کل تولید
Fig. (5): The manner of variations of load eliminations in terms of the whole production variations

شکل (۶): نحوه تغییرات بارزدایی بر حسب نرخ تغییرات فرکانس
Fig. (6): The manner of variations of load eliminations in terms of the whole production variations

ب- تست شبکه عصبی

شکل (۷) منحنی تولید شده به وسیله شبکه عصبی مصنوعی و خروجی واقعی در فرآیند آموزش را در یک دستگاه نشان می دهد. همانطور که مشاهده می شود، نحوه آموزش به طرز قابل ملاحظه ای موفقیت آمیز بوده است و دو منحنی فوق الذکر تقریباً به طور کامل بر هم منطبق هستند.

در جدول (۳) علاوه بر مقدار مجذور میانگین خطأ و ضریب خطی همبستگی، مقدار (NMSE) یا همان واریانس خروجی مطلوب، میانگین خطای مطلق (MAE) و مینیمم و ماکزیمم این خطأ نشان داده شده است.

۶-نتیجه‌گیری

در این مقاله به بررسی بارزدایی تطبیقی به کمک شبکه‌های عصبی مصنوعی پرداخته شد. نتایج شبیه‌سازی این روش بر روی سیستم قدرت نیواینگلند، نشان می‌دهد که این روش بارزدایی یک روش بهینه است و در اکثر موارد با حفظ رنج فرکانس حالت دائمی سیستم قدرت بعد از بارزدایی، مقدار بارزدایی را کاهش می‌دهد. این روش بارزدایی به دلیل سرعت عملکرد شبکه عصبی روشی سریع است. بنابراین روش بارزدایی مطرح شده قادر است خیلی از مشکلات بارزدایی را حل کند.

9 می‌باشد. در این حالت مقدار توان خارج شده از سیستم 593/45 مگاوات بوده است. مقدار بارزدایی لازم در این مورد از روش سنتی 348/24 مگاوات و از روش شبکه عصبی 351/64 مگاوات بوده است. لازم به ذکر است که محاسبه مقدار بارزدایی از روش سنتی در صورت وجود اپراتورهای خبره، نیازمند زمانی در حد دقیقه است. در صورتیکه نتایج تولید شده به وسیله شبکه عصبی کمتر از 10 ثانیه زمان نیاز دارد. با توجه به اهمیت پارامتر زمان چه در مسئله بارزدایی و چه در حفظ پایداری گذراخ سیستم قدرت، عملکرد شبکه عصبی قبل توجه است. با دقت به تعداد ستاریوهای تست شده، دیده می‌شود که در بیش از 70٪ موارد، عملکرد شبکه عصبی به عنوان یک سیستم هوشمند بهینه‌تر بوده است. این بدان معنی است که ضمن حفظ حاشیه مجاز فرکانس حالت دائمی، مقدار بارزدایی نیز کاهش پیدا کرده است.

Table (5): The neural network inputs to test it against output scenarios of the unit presents

جدول (۵): ورودی‌های شبکه عصبی جهت تست آن در برابر ستاریوهای خروج درصدی واحدها

کل بارزدایی سنتی (MW)	بعد از بارزدایی fs.s سنتی (Hz)	کل بارزدایی (MW) ANN	بعد از بارزدایی fs.s (Hz) ANN	$(\Delta P_{L.S.})$
137.11	59.85	127.91	59.827	-9.2
348.24	59.80	351.64	59.813	+3.4
222.01	59.84	209.18	59.801	-12.83
203.78	59.84	193.79	59.814	-9.88
641.97	60	623.24	59.943	-18.73
428.04	59.84	413.03	59.794	-15.01
313.21	59.82	314.55	59.819	+1.34

Table (6): The results of the outputs of scenarios of the unit percents

جدول (۶): نتایج حاصل از آزمایش ستاریوهای خروج درصدی واحدها

کل بارزدایی سنتی (MW)	بعد از بارزدایی fs.s سنتی (Hz)	کل بارزدایی (MW) ANN	بعد از بارزدایی fs.s (Hz) ANN	$(\Delta P_{L.S.})$
137.11	59.85	127.91	59.827	-9.2
348.24	59.80	351.64	59.813	+3.4
222.01	59.84	209.18	59.801	-12.83
203.78	59.84	193.74	59.814	-9.88
641.97	60	623.24	59.943	-18.73
428.04	59.84	413.03	59.794	-15.01
313.21	59.82	214.55	59.819	+1.34

References

- [1] C.T. Hsu, M.S. Kang, C.S. Chen, "Design of adaptive load shedding by artificial neural networks", IEE Proc., Gene., Transm., Distrib. Vol.152, No.3, May 2005.
- [2] M. Mohaddes, A.M. Gole, P.G. McLaren, "A neural network controlled optimal pulse-wide modulated statcom", IEEE Trans. Pow. Deliv.
- [3] K.S. Swarup, B. Satish, "Integrated ANN approach to forecast load", IEEE Comp. Appl. Pow., Vol.15, No.2, pp.46-51, 2002.
- [4] P.K. Dash, A.K. Pradhan, G. Panda, "Application of minimal radial basis function neural network to distance protection", IEEE Trans., Pow. Deliv., Vol.16, No.1, pp.68-74, 2001.
- [5] M.H. Purnomo, C.A. Patria, E. Purwanto, "Adaptive load shedding of the power system based on neural network", IEEE Region 10 Conference on Computers, Communications, Control and Power Engineering, Vol.3, pp.1778-1781, Oct. 2002.
- [6] D. Kottick, "Neural network for predicting the operation of an under frequency load shedding system", IEEE Trans.

- on Pow. Sys., Vol.11, No.3, August 1996.
- [7] M.A. Mitchell, J.A.P. Lopes, J.N. Fidalgo, J.D. Mc calley, "Using a neural network to predict the dynamic frequency response of a power system to an under frequency load shedding scenario", IEEE Pow. Engi. Soci. Summ. Meet., Vol.1, pp.346-351, July 2000.
- [8] E.J. Thalassinakis, E.N. Dialynas, D. Agoris, "Method combining ANNs and monte carlo simulation for the selection of the load shedding protection strategies in autonomous power system", IEEE Trans. on Pow. Sys., Vol.21, No.4, Nov. 2006.
- [9] V.V. Terzija, "Adaptive under frequency load shedding based on the magnitude of the disturbance Estimation", IEEE Trans. on Pow. Sys., Vol.21, No.3, August 2006.
- [10] P.M. Anderson, A.A. Fouad, "Power system control and stability", John Wiley & Sons, USA, 2003.
- [11] J.D. Glover, M. Sarma, "Power system analysis and design"?
- [12] M.R. Dadashzadeh, M. Sanaye-Passand, "Simulation and investigation of load shedding algorithms for a real network using dynamic modeling", 39th Inter. Univ. Pow. Engi. Conf., Vol.2, pp.1111-1115, Sep. 2004.
- [13] H. Seyedi, M. Sanaye-Passand, M.R. Dadashzadeh, "Design and simulation of an adaptive load shedding algorithm using a real network," IEEE Pow. India Conf., April 2006.
- [14] I.N. Perumal, C. Chee Ying, "A proposed strategy of implementation for load shedding and load recovery with dynamic simulations", Natio. Pow. and Ene. Conf., Kualalumpor, Malaysia pp.185-189, Nov. 2004.
- [15] <http://www.washington.edu/research/pstca>.
- [16] M.Y. Hussain, V.G. Rau, "An efficient and simple method of dynamic equivalent construction for large multi-machine power system", IEE Inter. Conf. on Adva. in Pow. Sys. Cont., Oper. and Mana., Hong Kong, Vol.1, pp.90-94, Nov. 1991.
- [17] Y.H. Song, I.K Yu, "Dynamic load dispatch whit voltage security and environmental constraints", ELSEVIER Electric Power Systems Research, Vol.43, pp.53-60, 1997.
- [18] X.P. Wang, Y.S. Huang, "Predicting risk of capital flow using artificial neural network and Levenberg Marquardt algorithm", Seventh International conference on Machine Learning and Cybernetics, July 2008.

رزومه

رحمت الله هوشمند تحصیلات خود را در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به ترتیب در سالهای ۱۳۶۴ (دانشگاه فردوسی مشهد) و ۱۳۶۸ (دانشگاه تهران) در رشته مهندسی برق آغاز نمود. وی مقطع دکتری مهندسی برق را در سال ۱۳۷۴ در دانشگاه تربیت مدرس تهران به پایان رسانده است و هم اکنون عضو هیات علمی دانشکده مهندسی برق دانشگاه اصفهان می باشد. نامبرده قبل از پیوستن به دانشگاه اصفهان در سالهای ۱۳۷۵ الی ۱۳۸۱ استادیار دانشگاه چمران اهواز بوده و از سال ۱۳۸۵ تاکنون دانشیار دانشگاه اصفهان می باشد. زمینه تحقیقاتی مورد علاقه ایشان، مدلسازی سیستم‌های قدرت و شبکه‌های توزیع برق، شبکه‌های تجدید ساختار یافته و کاربرد سیستم‌های هوشمند در مهندسی برق می باشد.

مجید معظمی تحصیلات خود را در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به ترتیب در سالهای ۱۳۷۹ (دانشگاه آزاد نجف آباد) و ۱۳۸۴ (دانشگاه آزاد نجف آباد) در رشته مهندسی برق آغاز نمود. وی هم اکنون دانشجوی دکتری مهندسی برق در دانشگاه اصفهان می باشد. زمینه تحقیقاتی مورد علاقه ایشان، پایداری و بهره‌برداری از سیستم‌های قدرت، کاربرد روش‌های کنترل هوشمند برای کنترل، برنامه‌ریزی، بهره‌برداری و حفاظت از سیستم‌های قدرت می باشد.

